

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України
з питань гуманітарної та інформаційної політики

11 квітня 2022 року

ПОТУРАЄВ М.Р. Друзі, кворум у нас є. Отже, шановні колеги, я ще раз всіх вітаю і радий розпочати засідання Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики 11 квітня 2022 року.

Шановні колеги, проект порядку денного всім був наданий, ми його там доповнили певними речами.

Софіє Романівно, будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Я, з вашого дозволу, хотіла би попросити, щоб ми внесли в "Різне" так само розгляд можливого звернення комітету щодо ситуації, яка склалась з телеканалами "Еспресо", "Прямий" і "5 канал". Я маю запропонований проект рішення, зараз скину всім нашим колегам. Але властиво, щоб стосувалось, щоб комітет звернувся: витребувати від Нацради, РРТ, "Зеонбуду", інших структур пояснення причин того, що відбулось, викликати їхніх представників на наступне засідання комітету, щоб дали пояснення, і так само викликати представників Офісу Генпрокурора, Служби безпеки, Державного бюро розслідування для пояснення всіх тих причин того, що сталося, і надіслати Офісу Генпрокурора, Службі безпеки України, Державному бюро розслідування інформацію щодо відключення і щодо надання правової оцінки. Я думаю, що це якраз те, чим наш комітет мав би зайнятися, тому пропоную це додати в "Різне".

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре. Звичайно, додаємо, обговоримо і це питання. У нас є там, до речі, проект Постанови про Заяву Верховної Ради України про цінність свободи слова авторства Миколи Леонідовича Княжицького, так

що, я думаю, що абсолютно доречно нам буде про це сьогодні поговорити і в цьому розрізі.

Колеги, тоді з пропозицією пані Федини я, з вашого дозволу, якщо немає інших пропозицій, ставлю на голосування порядок денний. Хто за те, щоб підтримати запропонований порядок денний з пропозицією Софії Романівни Федини? Хто за?

Потураєв – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Юрій Павленко – за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

КАБАНОВ О.Є Кабанов – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти? Хто утримався? Рішення прийнято одноголосно.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. З вашого дозволу, пане голову. В тій постанові, де я є автором, там не названі конкретні канали. Софія Романівна називала конкретні канали, в тому числі той, до якого моя родина має стосунок, то я думав, голосувати "за" чи ні, є конфлікт інтересів, але оскільки це порядок

денний, там просто "Різне" написано, то я проголосував, думаю, що я правильно зробив.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, я переконаний, що ви абсолютно мали право голосувати. Якби я щось таке подумав, то я б, можливо, про це сказав. Дякую, що ви звернули на це увагу. Але я не бачу тут ніякої проблеми.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. В порядку денному є "Різне", отже я проголосував за порядок денний включно з "Різним". ... *(не чути)* суперечити, що пані Софія казала, то тоді я вже буду заявляти про конфлікт інтересів.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, переходимо до розгляду важливого нашого сьогодні законопроекту 7214, проект Закону про заборону пропаганди російського неонацистського тоталітарного режиму, акту агресії проти України з боку Російської Федерації як держави-терориста, символіки, яка використовується збройними та іншими воєнними формуваннями Російської Федерації у війні проти України. Це вже ми ідемо на друге читання.

Я дуже дякую всім і персонально подякую Кирилу Грабчаку, який працював учора з таблицею майже аж до півночі. Я дякую всім, хто працював учора допізна над таблицею поправок.

Колеги, я не хотів би затягувати дуже час, ідучи по всіх поправках, бо дуже якісно всі пропозиції були відпрацьовані. Я, власне, поставив би на голосування рішення про підтримання тих поправок, які пропонуються врахувати, врахувати редакційно. І можемо окремо поставити про відхилення тих поправок, які пропонуються. Якщо немає інших пропозицій з боку народних депутатів.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я підтримую, Микито. Я теж вважаю, що робоча група попрацювала досить серйозно. В принципі, врахували всі найважливіші правки разом з тим, щоб не розмити суті законопроекту. Тому оцей проект рішення комітету, який у нас є, я думаю, що заслуговує на те, щоб ми його якомога швидше підтримали і рухалися далі.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Микито Руслановичу, я теж підтримую те, що ви сказали. У нас дійсно було 130 правок, 47 відхилені, інші враховані повністю, частково або редакційно. За основу взяті правки, подані народними депутатами Потураєвим, Княжицьким, Леросом, В'ятровичем, Скрипкою. Вони по суті відповідають тексту тому, що було напрацьовано, просто ми теж врахували пропозиції Нацради і Укрпошти, які надходили до комітету, і відповідно відхилили правки, я можу їх назвати для стенограми. Чи не треба? Як скажете. Або ви, пане голово, назвете їх. І таким чином я підтримую вашу пропозицію.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я хотів би поставити на голосування проект рішення, власне, який є. І ми таким чином все, що потрібно, врахуємо, а все, що зайве, відхилимо.

Колеги, немає заперечень проти такої моєї пропозиції? Можна ставити на голосування проект рішення комітету?

Тоді ставлю, шановні колеги, на голосування проект рішення щодо прийняття в другому читанні Закону 7214 згідно поправок, які були подані народними депутатами, і відповідно до проекту рішення комітету.

Хто за те, щоб підтримати таке рішення комітету?

_____. І в цілому, будь ласка. В другому читанні і в цілому.

ПОТУРАЄВ М.Р. В другому читанні і в цілому, так.

Хто за те, щоб підтримати таке рішення комітету, прошу голосувати.

Потураєв - за.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос - за.

ФЕДИНА С.Р. Федина - за

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко - за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях - за.

КАБАНОВ О.Є. Кабанов - за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич - за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, дякую. Всіх побачили, почули.

Колеги, хто є проти? Хто утримався? Дякую. Рішення прийнято одногolosно.

Переходимо, колеги, до наступного законопроекту. Знаєте, навіть таке зараз вимовляєш і досі важко повірити, ми над цим почали працювати до війни, але з початком війни гострота проблеми тільки збільшилась. І маємо це, безперечно, зараз пришвидшити максимально. І тому треба нам

підтримати, я вважаю, законопроект № 7087, це проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування функцій органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань захисту прав дітей у зв'язку з утворенням Державної служби України у справах дітей.

У нас є запрошені: Дар'я Михайлівна Герасимчук – Радник-уповноважений Президента України з прав дитини та дитячої реабілітації, Аксана Анатоліївна Філіпішина – представник уповноваженого з дотримання прав дитини та сім'ї Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини і Руслан Сергійович Колбаса – генеральний директор Директорату розвитку соціальних послуг та захисту прав дітей. Я частину запрошених гостей вже побачив.

Павле Миколайовичу, ви чи пані Тетяна у нас буде доповідати з цього приводу?

СУШКО П.М. Так, я доповідачем є.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Павле Миколайовичу.

СУШКО П.М. Можу передати слово Тетяні, якщо вона готувалась.

СКРИПКА Т.В. Павле Миколайовичу, я готова завжди. Але ви автор і я думаю, що буде доречно... Я від підкомітету надам свій висновок. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре. Будь ласка.

СУШКО П.М. Дякую.

Шановні колеги, ви всі знаєте, яка важка ситуація склалася в сфері дітей, і ті всі проблеми, які ми виявляли на ТСК, і трошки ми не встигли

запустити цю службу, всі вони виплили, ці проблеми. Державна служба у справах дітей, вона має бути. Але ми провели нараду і для себе з'ясували та встановили, що маємо прийняти закон, щоб він працював. Але між першим і другим читанням подамо правки щодо не вступу його в силу, а щодо індикаторів, при досягненні яких він буде вже працювати, тому що в стані війни нам буде важко перерозподілити ці повноваження, тобто будемо робити все поступово.

З перших днів війни ми зробили координаційний штаб, постановою Кабміну він затверджений, Дар'я Герасимчук та Марина Лазебна є співголовами цього штабу. Ми з Тетяною Скрипкою входимо в цей координаційний штаб, також наші помічники входять в цей координаційний штаб, щоденно збираємося, крім одного дня та вихідних, проводимо по дві години наради. Туди входять представники всіх міністерств, причетних до дітей, а також представники Прикордонної служби. Дуже багато питань вирішуємо. І нам ще дуже багато часу знадобиться, щоб подолати всі ті проблеми, ті виклики, які були перед нами поставлені. Багато дітей прийдеться нам знайти за кордоном і так далі.

Зараз я щодо законопроекту відкрию доповідь. Мене, може, не буде видно, тому що я відкрив доповідь. Законопроект № 7087 про внесення змін до деяких законодавчих актів, як голова комітету сказав. Отже, розроблено на виконання Постанови Верховної Ради України "Про звернення Верховної Ради до Кабінету міністрів щодо створення центрального органу виконавчої влади у сфері захисту прав дітей", Постанови Кабінету Міністрів № 19 від 19 січня 2022 року № 23 "Про утворення Державної служби у справах дітей". І нагадую, що про необхідність створення спеціального органу у сфері захисту прав дітей ми прийшли у ході роботи слідчої комісії, Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради з питань розслідування випадків та причин порушення прав дітей під час здійснення децентралізації повноважень. Детально все описано в звіті та відображено у висновках.

Метою законопроекту № 7087 є визначення соціального статусу Державної служби України у справах дітей, а також розмежування повноважень центральних та місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування, визначення повноважень територіальних громад у сфері охорони дитинства та захисту прав дитини.

Відзначається, що прийняття закону направлено на розбудову системи органів захисту дитини. І всі активні дії у цій сфері будуть відбуватися вже у повоєнний час. Але саме зараз ми повинні розробити для цього підґрунтя.

Законопроектом пропонується внести зміни до низки законодавчих актів: це Сімейний, Цивільний та Цивільно-процесуальний кодекси, закони про місцеве самоврядування, про охорону дитинства та інші. Запропонованими змінами вирішуються питання щодо визначення повноважень виконавчих органів місцевого самоврядування як органів опіки та піклування під керівництвом голови органів місцевого самоврядування, щодо уточнення визначення органів опіки та піклування як виключно виконавчих органів територіальних громад, щодо розподілу повноважень у сфері захисту прав дітей, пов'язаних з реалізацією влади та посилення органів прокуратури за забезпечення прав та інтересів дитини, щодо розподілу повноважень у сфері захисту прав дітей, пов'язаною з децентралізацією влади.

Тобто ми не лише створюємо орган і шляхом законодавчих змін формуємо рядового виконавця на місцях, оскільки у процесі децентралізації це зроблено не було, і фактично діти на рівні громади втратили захист. Особливо все це стало очевидним зараз, під час війни, коли будь-яке рішення щодо долі дитини приймається дуже повільно, або взагалі державні органи, органи місцевого самоврядування самоусуваються від прийняття рішень.

Саме тому зараз Кабінетом Міністрів за моєї участі, в тому числі ініціативи, створено координаційний штаб, як я вже казав, де ми разом з Тетяною Василівною. Створення цього штабу якраз і обумовлено тим, що в

системі органів захисту прав дитини криза: діти залишилися сам-на-сам в умовах війни, і ми вимушені практично вручну керувати багатьма процесами. Ми повинні зробити висновки. І цей закон якраз дає змогу створити керовану систему захисту прав дитини.

У цю суботу 9 квітня мною проведена попередня зустріч з Радником-уповноваженим Президента України з прав дитини та дитячої реабілітації, представником Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини і представниками низки міністерств, на якій ми прийшли до єдиної думки, що зараз я ніколи необхідно прискорити процес створення Державної служби України у справах дітей, а для цього нам необхідно прийняти Закон № 7087.

До комітету надійшли певні зауваження, зокрема щодо термінології законопроекту, які можна буде опрацювати в ході підготовки законопроекту до другого читання.

Тому є пропозиція прийняти законопроект № 7087 за основу. Я прошу підтримати дану пропозицію.

І хочу подякувати всім присутнім, всім, хто долучився до захисту прав дітей і взагалі дітей під час війни, нашим членам комітету, членам секретаріату, Радниці-уповноваженій Президента Дар'ї Герасимчук, представникам Міністерства соціальної політики, а також Зозулі Валентині Олександрівні, яка входить до Національної сервісної служби України, і нашим помічникам, які працювали і працюють на даний час.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Павле Миколайовичу.

Пані Дар'є, бачу вашу руку. Зараз Тетяна Василівна Скрипка, і потім, якщо не буде від народних депутатів, тоді вам надам слово.

Будь ласка, пані Тетяно.

СКРИПКА Т.В. Доброго дня, шановні колеги! Павло Миколайович дуже влучно, точно переповів усю ту ситуацію, яка сьогодні склалася навколо саме створення Держдіти, тому я хочу тільки доєднатися до слів подяки і шани тим людям, які сьогодні працюють в координаційному штабі. Повірте, вони не сплять, вони плачуть, вони говорять, емоції зашкалюють. І велика шана і дяка органам виконавчої влади, на які зараз лягла, знаєте, глиба моральної витримки, з якою стикаємося кожного дня. Тому дяка.

І єдине у мене доповнення до законопроекту 7087, щоб, звісно, ми взяли його сьогодні за основу, але, Микито Руслановичу, буде прохання, щоб не скорочували термін подання поправок і пропозицій до другого читання, тому що, як наголошували вже члени координаційної ради в суботу на зустрічі, яку організував Павло Миколайович, що там дуже багато питань саме концептуального підходу до створення цієї служби. Тому я би просила на цьому наголосити і щоб ми не скорочували термін подання поправок.

Тому дуже дякую. Законопроект - за основу, і працюємо. Дякую.

СУШКО П.М. Микито Руслановичу, також приєднуюся щодо не скорочення термінів.

І забув ще одній людині подякувати. Це Аксані Анатоліївній Філіпішиній. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре. Віталію Бабенко, будь ласка, в рішенні комітету це треба буде зазначити для Верховної Ради. Добре?

Пані Дар'я Герасимчук, будь ласка, вам слово.

ГЕРАСИМЧУК Д.М. Доброго дня. Підтримую абсолютно слова і Павла Миколайовича, і пані Тетяни щодо негайності прийняття цього законопроекту, потреби прийняття цього законопроекту. Теж підтримую абсолютно ці слова щодо прийняття його за основу зараз. І проблема і

найбільші питання, які нам потрібно опрацювати до другого читання, це, власне, перехідний період, з якого почне працювати, з якого вступить законопроект в дію і, власне, з якого почнуть працювати самі працівники Держслужби у справах дітей.

Дякую, це все. Дуже коротко. Дуже прошу підтримати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, є бажання ще щось додати?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Юрій Павленко.

ПОТУРАЄВ М.Р. Юрію Олексійовичу, будь ласка, звичайно.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги! Радий усіх вітати. Вважаю, що треба підтримати проект рішення підкомітету, ухвалювати в першому читанні і серйозно доопрацьовувати, виходячи з сучасних обставин, до другого читання.

Дякую всім колегам за роботу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Юрію Олексійовичу.

Пан Руслан Колбаса, будь ласка.

КОЛБАСА Р.С. Доброго дня, шановні народні депутати, шановні колеги. Ну перш за все також приєднуюся до всіх слів, які були сказані. І дійсно, треба продовжити роботу по даному законопроекту. По термінах ми проговорили, що треба визначити певний перехідний період. Ми маємо ряд певних питань, які можна узгодити, я думаю, в процесі доопрацювання, дещо можливо, технічних, дещо якихось, які потребують обговорення, але в

будь-якому разі треба рухатися далі. І хочу просто запевнити, що ми як Мінсоцполітики спільно готові працювати далі.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Руслане.

Отже, колеги, я ставлю на голосування рішення, яке, в принципі, у вас у всіх є, про підтримку законопроекту № 7087 за основу з доповненням про нескорочення термінів подачі поправок.

Колеги, хто за те, щоб підтримати законопроект 7087 за основу, будь ласка, хто за?

Потураєв – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Юрій Павленко – за.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович – за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, колеги, всіх побачив, почув.

Хто проти? Хто утримався? Дякую, рішення прийнято одноголосно.

Переходимо до наступного законопроекту. Це законопроект № 7200. Проект Закону про внесення змін до статті 30-1 Закону України "Про охорону дитинства" щодо представництва деяких дітей під час введення в Україні воєнного стану авторства народного депутата Сергія Гривка та інших колег народних депутатів.

З нами зараз є Анатолій Дмитрович Остапенко.

Будь ласка, пане Анатолію, вам слово.

ОСТАПЕНКО А.Д. Доброго дня, шановні колеги! Дякую всім за роботу, яку ви виконуєте.

Буду представляти проект Закону про внесення змін до статті 30-1 Закону України "Про охорону дитинства" щодо представництва деяких дітей під час введення в Україні воєнного стану (реєстр. № 7200).

Проект Закону України розроблено з метою забезпечення законного представництва, крім вчинення правочинів, пов'язаних із житловими та майновими правами, від імені та в інтересах дитини надання згоди на їх усиновлення та зміну громадянства таких дітей, які не досягли 18-річного віку, які зараховані до закладів різних типів, форм власності та підпорядкування на цілодобове перебування у разі їх відселення за кордон внаслідок воєнних дій чи збройних конфліктів.

Воєнне вторгнення Російської Федерації в Україну та безперервні збройні атаки, що спрямовані державою-агресором на мирних мешканців України, міст, селищ і сіл призвели та призводять до непоправних втрат і величезної кількості загиблих серед цивільного населення, в тому числі осіб,

які мають дітей. Багато громадян України перебувають нині в умовах, що загрожують їхньому життю та здоров'ю, зростає кількість дітей, які залишаються без батьків, без батьківського піклування, та дітей, зв'язок з батьками та іншими родичами яких тимчасово втрачено.

У зв'язку з невимірними загрозами життю і здоров'ю українців і громадян інших держав, які проживають на території України, органами української влади на виконання Закону України "Про правовий режим воєнного стану" забезпечення евакуації дітей і сімей з дітьми до безпечних місць у межах України, а також за кордон, в тому числі до країн-членів ЄС, тому ми частину дітей евакуюємо із закладів, до яких вони були зараховані до закладів різних типів (я уже зазначав), форм власності та підпорядкування на цілодобове перебування зокрема у зв'язку з їх залишенням без батьківського піклування. Знову хочу зазначити, до надання їм статусу дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування, або заяви батьків у зв'язку із складними життєвими обставинами або із особливими освітніми потребами дітей. Зокрема це такі заклади, як притулки для дітей, центри соціально-психологічної реабілітації дітей, центри соціальної підтримки дітей та сімей, дитячі будинки-інтернати системи соціального захисту населення, пансіони закладів загальної і середньої освіти, будинки дитини, системи охорони здоров'я тощо. Отже, постала нагальна потреба забезпечити законне представництво, крім вчинення правочинів, пов'язаних із житловими та майновими правами, від імені та в інтересах дитини вищезазначених категорій дітей виключно на час їх перебування за кордоном із працівниками відповідних закладів. Тому проектом Акту пропонується доповнити статтю 30-1 Закону України "Про охорону дитинства" після частини третьої частиною четвертою, передбачивши, що у разі відсилання закордон дітей, які не досягли 18-річного віку та зараховані до закладів різних типів форм власності та підпорядкування на цілодобове перебування, адміністрації відповідних закладів або їх працівники уповноважені

керівником тимчасово виконувати повноваження законних представників таких дітей, крім вчинення правочинів, пов'язаних із житловими та майновими правами, від імені та в інтересах дитини, надання згоди на їх усиновлення та зміну громадянства до повернення на територію України або до моменту возз'єднання дітей із сім'ями.

Реалізація Акту не потребуватиме видатків з Державного бюджету. Тому прошу членів комітету підтримати законопроект та рекомендувати Верховній Раді України прийняти його в першому читанні та в цілому з відповідними техніко-юридичними правками. Прошу членів комітету підтримати. Таке питання у нас є, дуже нагальне і важливе. Дуже багато дітей у нас було переселено, ми повинні відстоювати їх права.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Анатолію Дмитровичу.

Я бачив руку Павла Миколайовича Сушка, Тетяни Василівни Скрипки теж і пані Дар'ї Герасимчук. Всім надаю слово в порядку підняття рук.

Павле Миколайовичу, будь ласка, тобі слово.

СУШКО П.М. Я хотів зрозуміти (о, у нас тут вибухи), яку саме проблему він вирішує, цей законопроект, щоб ви чітко сказали.

СКРИПКА Т.В. Павле Миколайовичу, можна я?

СУШКО П.М. Так.

СКРИПКА Т.В. Якщо коротко, то, дивіться, у нас, шановні колеги, є діти зі статусом, тобто це діти, які вже визначені і мають статус дитини-сироти і дитини, позбавленої батьківського піклування, а є діти, які мають батьків. І наразі, коли відбувається евакуація, дітей вивозять закордон,

керівники цих закладів або адміністрація, і ось потім у нас трапляється колапс, коли я, пам'ятаєте, Павло Миколайовичу, запитувала у Аксани Анатоліївни, звідки та цифра, і саме, коли діти перебувають закордоном, ті діти, які мають батьків. То ми цим законом вирішуємо, щоб керівник цього закладу, який вивозить дітей, які мають батьків, був законним представником як закордоном, і до моменту повернення вже дітей із закордону. Тому що зараз це питання не врегульовано, і на батьків виходять, вибачте, ці всі представники російські і забирають цих дітей собі, ну, скажімо так. І нам потрібно зараз, ми обговорювали навіть цей законопроект на засіданнях нашого координаційного штабу і усі члени координаційного штабу теж його підтримали, і нам потрібно зараз швидко його прийняти, для того щоб врегулювати цю ситуацію.

Закінчую, якщо я вже взяла слово, то я би пропонувала все ж таки прийняти цей законопроект за основу і в цілому як закон, але із зауваженням комітету, тому що під час його опрацювання там виникали певні неузгодженості з термінологією. І якщо ми будемо приймати зараз його у вигляді такому, в якому він був поданий, то це буде неправильно – там будуть певні технічні і юридичні неузгодженості по термінології, тому я би просила прийняти даний... Щоб прийняти його в цілому, ми його повинні прийняти із зауваженням комітету.

Павле Миколайовичу, я відповіла на ваше запитання?

СУШКО П.М. Так. Дякую.

Найголовніше, чи вирішує він питання, що коли є інформація, що росіяни хочуть, що батьки пишуть, особливо із СЖО, які знаходяться в складних життєвих обставинах, дають там дозволи якісь, є інформація, що вони представникам Російської Федерації дають якісь дозволи, щоб потім діти з Польщі чи з країн Європи були переміщені до них? Тобто він вирішує, ставить цей запобіжник чи ні?

СКРИПКА Т.В. ... *(не чути)* але ми хоча б ... *(не чути)* мати інформацію про такі запити і, можливо, будемо намагатися убезпечити і залишити дітей саме із представниками тих закладів і законними представниками, яких ми цим законом і визначимо для дітей, які мають батьків.

СУШКО П.М. А можемо ми цим законом, також якусь правку подати, щоб ми могли позбавляти навпаки деяких законних представників, які вивезли, наприклад, заклад "Перлінка", здається, по цьому директору там є багато питань і вже кримінальна справа і так далі, і ніхто не може позбавити його цього права. Тобто його потрібно усунути від виконання обов'язків і призначити іншого представника, а на сьогодні не можна цього зробити.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павле Миколайовичу, я питання розумію.

Тетяно Василівно, скажи, нам, будь ласка, правильно я розумію з твоїх слів, що якщо держава визначає хто, то це автоматично означає, що під час визначення хто вона може викреслити тих, які недобросовісні?

СКРИПКА Т.В. Так.

СУШКО П.М. Але щодо зворотного зв'язку в часі. Тобто, може, ми також тут в редакції комітету поправимо, що, може, розумітися, що якщо призначили, то можуть і зняти, а якщо не призначали, якщо до цього був призначений, чи може позбавити цього права? Щоб у держави було сьогодні право, наприклад, у Міністерства соціальної політики або Національної сервісної служби просто викреслити і призначити іншого.

СКРИПКА Т.В. Павле Миколайовичу, сьогодні без дозволу Національної соціальної сервісної служби, без їхнього погодження жоден керівник закладу не має права вивезти дітей, тобто це недостатньо розпорядження голови ВЦА чи там іще когось. Однозначно на кордоні дивляться перелік тих документів і обов'язково повинно бути погодження з Національною соціальною сервісною службою. Тому я думаю, що, в принципі, цей кричущий і такий прикрий випадок з "Перлинкою" буде все ж таки таким запобіжником. Але я думаю, що весь перелік документів щодо виїзду, евакуації дітей, закладів, він наразі є такий, що навіть жаліються, що ви так уже все це забюрократизували, що дітей важко вивезти. Тому я думаю, що наразі в принципі цей законопроект вирішує ту проблему, щоб діти, які батьківські діти, мали законного представника до моменту вже возз'єднання з сім'єю, з родичами. Тому я би, можливо, і не стала його доповнювати цими моментами.

Колеги, можливо, є інші думки в членів координаційного нашого штабу, який тут присутній, можливо, в них є якісь пропозиції.

СУШКО П.М. Тобто мова зараз не іде про вивіз або не вивіз дітей, мова іде про те, що держава могла назначати законного представника до повернення цих дітей назад. А я кажу про те, щоб ті, кого вже вивезли, щоб держава могла змінити цього законного представника. Чи цей закон вирішує таку проблему, щоб конкретно по "Перлинці", чи може тоді в нас сервісна служба або Мінсоц позбавити директора цього права, що є ризики, що він може нашкодити дітям і призначити іншого представника, бо сьогодні він є цим представником. Цей закон може вирішувати це?

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую за запитання. Запитання абсолютно слухне. Давайте послухаємо зараз пані Дар'ю Герасимчук, а потім пана Руслана Колбасу і зрозуміємо, як ми рухаємось далі.

Пані Дар'є, будь ласка, вам слово.

ГЕРАСИМЧУК Д. Дякую.

Я, власне, і мала це зауваження, у мене є дві правки, дві пропозиції. Перша – це, власне, додати до тексту, що можуть призначати представника, можуть змінювати представника, і це дуже важливо, тобто додати ще правку про зміну. І, власне, колеги вже це питання обговорили. Тому я абсолютно підтримую важливість цього.

І другий момент, який я хотіла зазначити, що в нас там в тексті ніде немає про те, що цей законний представник має обов'язково поставити дитину на консульський облік, тому що з цим, ми знаємо на засіданнях координаційного штабу, теж маємо дуже багато проблем, тому що менше 30 відсотків тих дітей, які виїхали за кордон, стали на консульський облік. І, власне, саме законний представник, якщо там десь буде написано в нас про те, що також зауважити про необхідність поставити на консульський облік, це було би дуже важливо. Тому я прошу звернути увагу ще і на цю правку.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я повністю підтримую те, що сказала зараз пані Дар'я, і підтримую про консульський облік, і це проблема, на жаль, не консулів українських, а зовсім інша. Я на 100 відсотків підтверджую те, що сказала пані Дар'я, сам з цим стикався, коли працював перший місяць за кордоном. Проблема кричуща, я підтримую.

Пан Руслан Колбаса, будь ласка.

КОЛБАСА Р.С. Знаєте, колеги, я би просто розділив ці два питання на два блоки. Тому що питання виїзду за кордон, вони врегульовані постановою і постановка на консульський облік також постановою. В пункті закону звучить про те, що чи має законні права представляти інтереси чи не має. На

сьогоднішній день, як вже Тетяна Василівна сказала, всі заклади, які опікуються дітьми, вони мають це право, тільки це сфери притулків, оскільки це є тимчасова форма влаштування, а не постійна, вони цього права не мали. Тобто на сьогоднішній день що комунальний заклад освіти або цей заклад як ЦСПР, його можна або призначити законним представником, або не призначити шляхом не норми закону, а шляхом юридичних прав. Тобто директор або є, або немає його. Коли виїжджає група дітей, в наказі директор або призначає когось старшим групи, керівником, або не призначає. От у даному випадку коли освітяни виїжджають, наприклад, то директор закладу каже, що моя заступниця буде на території, наприклад, іншої країни, вона є керівником, вона буде представляти інтереси цих дітей. І це законно. А коли ЦСПР виїжджає, теж директор видає наказ, що заступниця буде, наприклад, в Польщі представляти інтереси, але у них цих прав немає. Тому я до того кажу, що ця норма, вона регулює правові відносини, а для того, щоб зняти чи не зняти, достатньо того, щоб просто відізвати цю людину, або видати наказ, що він не представляє інтереси.

Що стосується "Перлинок", це інша ситуація. Це приватний заклад, який працює відповідно до договору з місцевою владою, і в даному випадку ми дякуючи координаторам, вже обговорюючи ці питання, ми вже розробляємо певні зміни до законів і найближчим часом ми надамо механізми, які будуть врегульовувати питання до от таких приватних закладів. Тому що виходить так, що "Перлинка" - це приватники, вони виїхали і вони не вважали за необхідне змінити по суті або щось погоджувати. Оце було неправильно. Тим законом, який ми розробляємо додатково, ми це будемо питання врегульовувати. Але в будь-якому разі цей закон про це на сьогодні не каже. І в будь-якому разі ми також регулюємо питання, наприклад, з тією ж самою литовською стороною про те, що якщо є такі випадки, які зараз відбулися з "Перлинкою", то просто шляхом заборони... Взагалі орган опіки і піклування може перевести цих дітей до іншого закладу або визначити іншого законного

представника. Ну, наприклад, перевести їх в інший ЦСПР для того, щоб не дозволити виїзд дітей.

Тому по великому рахунку я прошу підтримати позицію Тетяни Василівни, щоб ми прийняли за основу і в цілому із зауваженнями комітету, які оперативно ми можемо, скажемо, вже проговорювали, врегулювати для того, щоб рухатися далі.

СУШКО П.М. Микито Руслановичу, можна?

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Павле Миколайовичу. І потім я ще задам запитання одне.

Будь ласка.

СУШКО П.М. Я саме хотів би звернути увагу, що от конкретно по "Перлинці", щоб ми тут в редакції комітету вирішили це питання цим законом, що сьогодні, ще раз повторюю, що сьогодні ніхто не може звільнити цього директора, щоб він не був представником цих дітей. А в нього є проблеми, в цього директора, і він може нашкодити дітям. І сьогодні він все ж таки намагається цих дітей вивезти, пише народним депутатам, нашим колегам пише, "дьоргає" всіх, щоб йому надали дозвіл перемістити дітей в Німеччину. Потім він хоче з Німеччини в Штати поїхати і так далі. Тобто щоб ми цього директора змогли цим законом звільнити.

СКРИПКА Т.В. Микито Руслановичу, можна два слова? Будь ласка.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Тетяно Василівно.

СКРИПКА Т.В. Шановні члени комітету і шановні присутні! У нас просто зараз, ну я сама собі думаю, що є просто два рішення. Перше рішення

- ми беремо за основу і в цілому як закон із зауваженням комітету нашого. А друге - ми беремо його за основу і ці всі пропозиції, які озвучив Павло Миколайович, пані Дар'я Герасимчук, ми його доопрацьовуємо тоді, тому що в цілому в такому випадку ми його прийняти не зможемо і ті питання правові, які ми повинні вирішити цим законом, на сьогодні ми не вирішимо. Тому давайте тоді за основу і доопрацьовуємо його до другого читання.

Дякую.

СУШКО П.М. Дивіться, це терміново треба зробити - за основу і в цілому, але редакцію комітету змінити, просто додати слово "змінювати". А в чому проблема, щоб додати слово "змінювати"? Одне слово тільки, воно нічим не шкодить, але дає можливість...

ПОТУРАЄВ М.Р. Тетяно Василівно, що ти скажеш?

СКРИПКА Т.В. Я думаю, що це одне слово, його потрібно обговорити, як мінімум. Зараз я так не можу на себе взяти цю відповідальність, тому що у нас є члени координативної ради, які присутні і обговорювали даний законопроект, і просто зараз, ну, я би...

СУШКО П.М. Є співголова. Нехай вона скаже. Вона ж пропонує, співголова цього координаційного штабу слово "змінювати", воно нічим не шкодить.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Я, власне, це і пропоную.

СУШКО П.М. Змінювати – це змінювати ті діючі вже, які сьогодні вже є представником, але може нашкодити дітям, то змінювати його можна було б. Нового призначати можна там, де немає, а там, де є, ми можемо змінити.

СКРИПКА Т.В. Я зрозуміла. А у нас взагалі є ще члени підкомітету, щоб теж вони мали можливість висловитись.

ПОТУРАЄВ М.Р. Юрій Олексійович Павленко якраз чекає.

Юро, будь ласка, тобі слово.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги, на мій погляд, треба тут підтримати пропозицію, яка була першою, Тетяни Василівни про ухвалення за основу та в цілому в редакції комітету.

Що стосується даної правки, я тут просив би, можливо, щоб секретаріат дав роз'яснення, чи можемо ми настільки по суті змінювати законопроект. На мій погляд, краще дуже швидко внести новий законопроект, тим більше про це вже говорив Руслан Ковбаса, що вони готують ці зміни, які б давали системну можливість міністерству регулювати, впливати на всіх законних представників, включаючи і в першу чергу тих, які є керівниками приватних закладів.

На мій погляд, от ми зараз цією зміною можемо відтермінувати ухвалення просто закону в цілому на найближчому засіданні Верховної Ради. Але якби секретаріат зробив оцінку, я готовий підтримати і підтримую те, про що говорить Павло Миколайович і пані Дар'я, що такі повноваження треба давати, але чи можемо ми в рамках цього закону, щоб не відтермінувати його ще на місяць, ну, на мій погляд, тут треба роз'яснення отримати. І якщо це можливо, тоді з цією поправкою, якщо неможливо, тоді просто швидко вносити новий законопроект, який регулює дану зміну. На мій погляд, там ще крім слова "змінювати" є ще ряд речей, які треба було б додати в законодавчу базу щодо контролю за всіма законними представниками.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Дар'є, ви співголова. Скажіть нам, будь ласка, як швидко можемо ми очікувати від вашої ради цього нового закону, який врегулює ті питання, які і ви зокрема піднімали?

ГЕРАСИМЧУК Д. Законопроект цей готується. Руслан Сергійович уже про це сказав. Однозначно, якщо... Я підтримую пана Юрію стосовно того, що якщо дійсно ця правка відтермінує прийняття закону в цілому, то я можу відхилити свою правку, тому що негайність прийняття цього законопроекту, вона не обговорюється. А якщо це відтермінує, тоді, можливо, ми будемо впливати вже новим законом.

СУШКО П.М. Також погоджуюся з Дар'єю.

СКРИПКА Т.В. Пані Дар'є, я це і мала на увазі. Що якщо ми сьогодні будемо змінювати цей текст законопроекту зараз на засіданні комітету, то ми його не приймемо за основу і в цілому. Ось це я мала на увазі.

ГЕРАСИМЧУК Д. Нам потрібно прийняти його за основу і в цілому, це сто відсотків.

СКРИПКА Т.В. Тому прошу членів комітету прийняти за основу і в цілому із зауваженнями комітету. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, Віталій Бабенко, скажіть нам, будь ласка, якщо ми все ж таки оце одне слово, про яке каже Павло Миколайович, ми можемо це зробити в редакції комітету, так би мовити?

БАБЕНКО В. Ну, от ми технічно можемо. Але яке буде політичне рішення в залі, то я ж не можу гарантувати, тому що це може викликати заперечення, дійсно, і закон може бути прийнятий тільки за основу з подальшим доопрацюванням. Ну, це політичне рішення у залі. Тут я нічого не зараджу.

СУШКО П.М. Тоді, може, дійсно приймати за основу і в цілому. Тоді хтось має взяти на себе зобов'язання внести... Мінсоц тоді хай бере зобов'язання внести в терміновому порядку новий законопроект, швидкий.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Руслан про це і сказав, що він готує цей закон. Тому хай швидко вносить, ми розглянемо на комітеті.

СКРИПКА Т.В. А ще у мене прохання до Міністерства соціальної політики. Коли ми ось саме працюємо над законами предметів відання нашого комітету, я зараз з величезною повагою до колег із Комітету соціальної політики, але все ж таки, в принципі, ну, ми ж працюємо разом, тому я думаю, що і представляти взагалі повинні члени нашого підкомітету.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Галино Миколаївно, ви хочете щось додати?

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Так, бо я зацікавлена в тому, щоб цей законопроект пройшов за основу і в цілому. І така практика прийняття комітету, вона можлива. І Павло Сушко абсолютно слушно каже про те, що слово "зміну", ми можемо домовитися на Погоджувальній раді сьогодні ввечері. Я не думаю, що фракції будуть проти. Тоді з зауваженнями комітету це можна приймати в цілому.

Дякую.

СУШКО П.М. О, супер. Микито Руслановичу, можна тоді? Давайте тоді так зробимо, тому що всі фракції і наші голови комітетів представляють цю проблематику про слово "змінювати" саме, чому саме змінювати потрібно, приведуть приклад цієї "Перлинки", де діти в небезпеці і що хтось на себе візьме зобов'язання і скаже: "Ні, не треба так робити".

Дякую.

СКРИПКА Т.В. Ну, тоді спробуємо підготувати до засідання Погоджувальної ради цю пропозицію, виписати її правильно, щоб, Микито Руслановичу, ви могла озвучити.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре, дякую, Тетяна Василівна.

Отже, колеги, тоді я пропоную проголосувати за те, щоб підтримати...

СУШКО П.М. А можна, Микито Руслановичу? Хвилиночку! У нас же є члени інших фракцій в нашому комітеті. Може, їх послухати, чи підтримують вони це рішення, щоб також на Погоджувальній раді їх голови фракцій підтримали цю пропозицію.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Підтримуємо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Юрію Олексійовичу.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Ми підтримуємо за основу і в цілому в редакції комітету, який рішення пропонує.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я хотів запитати Миколу або пані Софію.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так, ми погоджуємося з такою позицією, озвученою щойно.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Пані Ірино, що ви скажете?

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Ми теж підтримуємо, тому що я в матеріалі, ми обговорювали ще на минулому тижні і з пані Тетяною, і з Павлом цю проблематику, в матеріалі, тому будемо підтримувати пропозицію комітету.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Олександрє Рафкатовичу!

АБДУЛЛІН О.Р. Ми підтримуємо. І в цілому теж.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Отже, колеги, бачимо картину. Так що я пропоную саме так і голосувати: за основу і в цілому в редакції комітету. Хто за те, щоб підтримати законопроект 7200 за основу і в цілому в редакції комітету, прошу голосувати. Хто за?

Потураєв - за.

СУШКО П.М. Сушко - за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук - за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Юрій Павленко - за.

ФЕДИНА С.Р. Федина - за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін - за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях - за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко - за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич - за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов - за.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович - за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти? Хто утримався? Таких немає. Рішення прийнято одноголосно. Дякую, колеги.

ОСТАПЕНКО А.Д. Пане Микито, можна подякувати вашому комітету за плідну роботу по обговоренню даного питання і даного законопроекту. Всім бажаю здоров'я, нам скорішої перемоги. Всього найкращого. До побачення.

ПОТУРАЄВ М.Р. Були раді тебе побачити, Анатолію. Гарного дня.

Наступне питання порядку денного. Це законопроект 7231 - про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реінтеграції та відновлення прав дитини.

Галино Миколаївно, від авторів, будь ласка.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Дякую.

Ну, по-перше, я хотіла б сказати теж слова подяки за те, що ви прийняли законопроект щодо служби дитини. Тобто я вважаю, що ... *(нерозбірливо)*. Такої структури в Україні не вистачало.

По-друге, я хочу теж сказали всім працівникам координаційного штабу просто глибокі слова подяки за те, що ви зробили з початку військових дій і продовжуєте діяти. Власне, законопроект, він не наш, він з Міністерства соціальної політики, але він був викликом для нас, тому що у нас було 3 законопроекти, які стосувалися дітей, які постраждали внаслідок тих подій. Я назву ці номери, це 1115, 2084 і 5718. І власне, я особисто взялася за написання цього закону під впливом ..., яка попросила зробити більш системний підхід. Ми робили це разом з Дар'єю Герасимчук. І я абсолютно поділяю таку позицію, що підстави складних життєвих обставин у дітей, які у нас сьогодні є, і статуси, вони не можуть між собою конкурувати - чи це дитина-сирота, чи це дитина, яка постраждала внаслідок військових дій, чи внаслідок якихось насильницьких дій, сексуального домагання і інших, вони є такими, що держава мусить зробити окреме для себе визначення, що є дитина, яка потребує додаткового піклування з боку держави. От такого визначення у нас не було. І цей законопроект, власне, це намагання поборотися з безсистемним радянським підходом, коли ми призначаємо статуси, але за цими статусами не бачимо безпосередньо дитини.

В центрі мусить бути дитина. І так, у неї, як пишуть висновки Міністерства соціальної політики, є складні життєві обставини. До речі, вони не дуже методологічно вірно викладені в статті 1 Закону "Про охорону дитинства", бо всі обставини, які далі перераховані в глосарії, вони витікають із СЖО, із складних життєвих обставин. Так от, коли дитина потрапляє в складні життєві обставини, ця дитина має братися під додаткове піклування, я не кажу навіть "опіку", це неправильно, а саме під піклування з боку

держави. І держава має визначати програми, які мають поновити дитину у правах. І хоча я прочитала від Уповноваженої у справах людини Верховної Ради і Міністерства соціальної політики критику щодо цього терміну, де вони пишуть, що поновлення дитини в правах і реінтеграція дитини в суспільство, воно менше, ніж державна політика, але я хочу цим структурам центральних органів виконавчої влади сказати, що і проведення державної політики, і соціальні пільги це теж різні речі. Державна політика – це комплексний підхід до дитини, яка саме поновлює ці права, і мета будь-яких комплексних програм, яку застосовує держава при піклуванні, поновленні її прав і реінтеграція в суспільство так, щоб вона була повноцінним членом нашого суспільства. Ми розуміємо, що під час війни таких підстав, коли ми мусимо брати дітей під додаткове піклування, їх збільшується, в першу чергу це стосується психологічної допомоги дітям, бо я сьогодні вважаю, що немає сьогодні дитини на Україні, яка б не потерпала від цієї навали з боку Росії, і психологічну допомогу ми мусимо надати дітям для того, щоб вийти з стану війни.

Крім того, цей законопроект намагається зробити системний підхід до оцих реєстрів. Я вже сказала, що ми за радянською системою, так само, до речі, ми робили і по учасниках бойових дій, і по інших соціальних речах, ми тільки що недавно в Комітеті соціальної політики відпрацювали підхід, коли ми беремо в центри людину і щодо неї робимо будь-які програми, так от такий самий підхід, як ми зробили по учасниках бойових дій, ми прийняли такий закон 2 тижні тому, ми пропонуємо зробити і щодо дітей, які потребують такого піклування, зробити комплексну програму і зробити єдиний ... здійснюється тільки на рівні постанов Кабінету Міністрів: 866, 905, 585, 268. Я думаю, що це не всі, тому що ВПО, статус ВПО це ще 3 чи 4 постанови і, власне, безпосередньо ще постанова Кабміну щодо надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок військових дій. Тому в нас мусить бути єдиний реєстр по цій службі, яку ми мусимо дуже швидко

створити, і ми мусимо разом з цією службою, з Кабміном створити програму навколо цих дітей для того, щоб поновити їх в правах. Я так називаю, може це неправильно. Саме тому ця дискусія, вона не відбувалась в тому числі в парламенті, і системного підходу поки що не було, зачатками були от створення служби саме дитини і ми очікували, що саме ця служба дитини такий системний підхід запропонує, але умови і війна пришвидшили оці речі, саме тому і виник цей законопроект.

Я не проти того, щоб його прийняти за основу чи доопрацювати комітетом, більше того, вважаю, що саме фахівці з питань дитини сьогодні сконцентровані в Комітеті з питань гуманітарної політики, але б бажала, що в цього законопроекту, як у системного підходу, має бути життя для того, щоб ми в Україні таку систему щодо піклування дітей створили. От і все, власне, що я хотіла сказати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Галино Миколаївно, все докладно пояснили для тих, хто не настільки глибоко в темі.

Яка позиція нашого профільного підкомітету? Тетяно Василівно, будь ласка.

СКРИПКА Т.В. Так, Микито Руслановичу.

По-перше, Галина Миколаївна як автор більш вже ґрунтовно, змістовно доповіла саму суть законопроекту. Я лише хочу зазначити технічну сторону його розгляду. Якщо говорити про висновки, які надійшли до нас, до комітету, то взагалі він був негативно сприйнятий всіма зацікавленими сторонами. До нього було зауваження і від Міністерства фінансів, і також само і від Міністерства соціальної політики, і Уповноваженої Верховної Ради України з прав людини, багато зауважень від ГНЕУ було. Тому ми напередодні з Галиною Миколаївною спілкувалися на цю тему. І я дякую їй, тому що вона звернулася, ми разом за її ініціативою звернулися до Прем'єр-

міністра із проханням, щоб терміново провести таку робочу нараду з обговорення даного законопроекту і розроблення тих дієвих механізмів реінтеграції та поновлення прав дітей.

Отже, ми взагалі сподіваємося, що така зустріч відбудеться дуже швидко. І я думаю, що після цієї зустрічі ми все ж таки визначимо роботу по даному законопроекту, але поки є пропозиція, все ж таки прийняти даний законопроект за основу, тому що неможна зараз його в іншому вигляді приймати.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Дар'є, будь ласка.

ГЕРАСИМЧУК Д. Дякую.

Є певні нюанси, є певні зауваження щодо термінології, яка вживається в цьому законопроекті. В цілому дуже хороший і потрібний законопроект, але, власне, доопрацьовувати по термінології досить багато є, тому що не розкрито питання що таке "гідні умови життя", немає такого юридичного визначення, що значить "позбавлена даху дитина", "дитина, яка осиротіла", тобто така термінологія непритаманна нормативно-правовим актам і тому потребує доопрацювання. І, власне, сам термін не розкритий з приводу того, що хто такі "діти, які потребують реінтеграції та відновлення своїх прав", але в цілому законопроект дуже хороший і важливий.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Юрію Олексійовичу.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги, в першу чергу дякую пані Галині за цю ініціативу законодавчу.

Нагадаю колегам, що даний законопроект, фактично його підготовка була на доручення Погоджувальної ради Верховної Ради України, яка

відбулася 20 березня, і потім через певний час. Дійсно, проблема реального наповнення статусу дитини, яка постраждала від війни і збройного конфлікту, ця проблема існує вже більше 5 років. Я кажу як автор даного поняття, яке стало частиною законодавства, і тривалих дискусій, які були у нас і з Кабінетом Міністрів, не одним Кабінетом Міністрів.

Тому, в першу чергу, авторам дякую, що перший такий системний крок до наповнення змістом категорії дітей, які постраждали від війни і збройних конфліктів зроблено. Я підтримую позицію: в першому читанні з подальшим доопрацюванням. Ми дійсно з пані Галиною провели там не одну годину в дискусіях стосовно того, як побачити дитину, де побачити гроші, які дієві механізми надати, щоб ця дитина дійсно відчула увагу і підтримку з боку держави. Тому пропоную в першому читанні підтримати даний законопроект і далі включитися в напрацювання, в пошук необхідних коштів, інструментів по захисту і підтримці, реінтеграції цієї категорії дітей, бо у нас фактично кожна дитина сьогодні в Україні підпадає під цей статус.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Юрію Олексійовичу.

Колеги, я думаю, що ми все обговорили, усі аспекти. Тому я ставлю на голосування рішення про те, щоб підтримати законопроект № 7231 за основу. Хто за, прошу голосувати.

Потураєв – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Юрій Павленко – за.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти? Хто утримався? Дякую, рішення прийнято
одноголосно.

СКРИПКА Т.В. Пане Микито, вибачте. Микито Руслановичу, можна
два слова?

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, так.

СКРИПКА Т.В. Я хочу повернутися просто до законопроекту 7200 і
попросити пані Дар'ю, враховуючи те, що вона є співголовою координаційної
ради, щоб вона теж підготувала свою пропозицію щодо цього законопроекту,
щоб ви могли якісно представити його на Погоджувальній раді не тільки від
комітету, але іще і від координаційної ради, тому що це буде великий
аргумент.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре, я погоджуюсь, звичайно.

Так, колеги, я дякую всім, хто прийняв участь у обговоренні цих важливих законів. Не будемо забирати ваш час, можете відключатися, якщо є потреба.

Переходимо до тих законопроектів, де ми не є головним комітетом, і починаємо розглядати проект Постанови про здійснюваний Російською Федерацією геноцид української нації (реєстраційний номер 7250). Перед тим, як я надам слово пану Володимирі В'ятровичу, я хотів запитати: Володимире, я просто не можу відкрити текст, там же ідеться, в цій якраз твоїй постанові йдеться про необхідність виключення Росії з міжнародних організацій, чи я помиляюсь?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ні, ні, тут того немає. Тут йде чітко, власне, про засудження цього злочину, який зараз відбувається, геноциду, і звернення до міжнародної громадськості з приводу того, щоб вона теж підтримувала відповідні рішення. Тобто розглядаємо цю постанову якраз як старт міжнародного визнання злочину Росії геноцидом.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре, дякую.

Колеги, ну, всі бачили, я сподіваюсь, всі почитали...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ну, дивіться, якщо можна, коротко.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Володимире.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Вважаю, власне, як дослідник геноциду, як історик (ніколи не думав, що мої історичні, власне, знання пригодяться, на жаль, для оцінки подій сьогодення; пригодилися, на жаль), вважаю, що є всі абсолютно ознаки для того, щоб нам піднімати на міжнародному рівні питання про засудження дій Росії як геноциду. Це абсолютно підпадає під Конвенцію

1948 року, під означення Рафаеля Лемкіна. І я переконаний, що нашою місією зараз є, власне, піднімати це питання якомога швидше на міжнародному рівні.

Більше того, це теж пов'язано з моєю історичною роботою, я бачу тут цілковиту історичну тяглість між тими геноцидами, які раніше організовувала Росія на українській території, власне, це відображено в проекті постанови, мова йде про Голодомор і про депортацію кримських татар, і інструменти, які здійснювалися в 1932-1933, 1944 роках, і, на жаль, які зараз реалізуються в 2022 році, як це не страшно звучить. Вони абсолютно перегукуються між собою.

Крім того переконаний, що ті ідеологічні обґрунтування, які прозвучали публічно з боку чи-то Президента Російської Федерації Путіна, чи-то на цій сумнозвісній публікації РІА Новости дають ще додаткове обґрунтування до того, що це абсолютно не випадкові дії російської армії, які призводять до страшних руйнувань і вбивств цивільного населення, вони мають чітке ідеологічне підґрунтя, яке дає додаткові підстави називати це геноцидом.

Тому дякую колегам, які виступили співавторами, по-моєму, є всі члени нашого комітету. І дуже сподіваюся, що якомога швидше ми це ухвалимо, і вже будемо іти до міжнародної громадськості для того, щоб просувати цю ідею.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Євгеніє Михайлівно, ти хотіла додати.

КРАВЧУК Є.М. Так, колеги, дякую.

Я також підписала цю постанову. І ще хотіла проінформувати, що спікер Верховної Ради України підготував разом з міжнародними експертами ще один текст постанови, який стосується цього самого питання. Сьогодні до вечора триває збір підписів, тому якщо буде якась координаційна ця нарада

чи Погоджувальна перед майбутнім засіданням, то прохання, очевидно, це узгодити.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Пані Євгеніє, дивіться, я зараз у тісній комунікації з Русланом. О 13-й годині у нас буде нарада, щоб узгодити, є у нас певні суперечки, між іншим я наполягаю на тому, щоб в тексті заяви була оця тяглість між Голодомором і депортацією кримських татар і теперішніми подіями, у них це в пояснювальній записці. Тобто ми десь протягом дня сьогодні спробуємо попрацювати, щоб вийти на якусь консолідовану позицію.

А зараз я просив би підтримати цю, власне, постанову, яка зараз є у нас на комітеті, а далі будемо дивитися, яким чином через Погоджувальну раду виносити текст, щоб все-таки вийти з якимось єдиним текстом.

КРАВЧУК Є.М. Ми, безумовно, підтримуємо. Наскільки я розумію, ми не головний комітет, то там все одно буде дискусія в головному комітеті.

І ще хочу сказати, що я готова цю тему просувати у міжнародних організаціях: в ОБСЄ і ПАРЕ.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Це дуже потрібно. Кожного, хто буде брати участь у якихось міжнародних подіях, у нас здебільшого зараз жіноча частина найкраща нашого парламенту, буду дуже вдячний і буду готовий допомагати всіма можливими способами для того, щоб цю тему робили номером один на політичному порядку денному.

КРАВЧУК Є.М. У нас найближче засідання, якраз сесія ПАРЕ буде наприкінці квітня, тому можна уже це порушити.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, є ще бажуючі щось додати? Якщо ні, то просив би підтримати за основу і в цілому проект Постанови № 7250. Хто за?

Потураєв – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

КАБАНОВ О.Є. Кабанов – за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, хто проти? Хто утримався? Дякую. Рішення прийнято одноголосно.

Колеги, наступний законопроект № 7253 про внесення змін до Закону України "Про географічні назви" щодо деколонізації топонімів та впорядкування використання географічних назв у населених пунктах України.

Я не знаю, чи є хтось від авторів зараз з нами, було б непогано, але тим не менше...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Є. Якщо треба, можу ознайомити коротко.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я не головний співавтор, але це ініціатива по суті нашої оцієї міжфракційної групи "деколонізація", головним співавтором є Веніславський, але ми з ним тісно співпрацювали.

Отже, законопроектом пропонується внести зміни до Закону України "Про географічні назви", заборонити присвоювати географічним об'єктам назви, що возвеличують, увіковічують, пропагують та символізують державу-окупанта або її визначні пам'ятні історичні культурні місця і міста, події, діячів, що здійснювали військову агресію проти України та інших суверенних держав.

Законопроект, я думаю, що зараз є вкрай актуальний, зважаючи на те, що відбувається в Україні. Думаю, що можна ще продовжувати його в контексті того, аби попрацювати, і я, власне, буду над цим працювати і буду залучати колег до того, щоб попрацювати над вже існуючими топонімами, які так чи інакше возвеличують державу-агресора чи якусь її історичну спадщину, але переконаний, що це вже актуальний і важливий, один з перших кроків до того, щоб потрошку проводити деколонізацію нашої мапи, а відтак, нашої свідомості. Буду вдячний за підтримку.

ПОТУРАЄВ М.Р. Безперечно, пане Володимире.

Миколо Леонідовичу, будь ласка, тобі слово.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

Я очевидно підтримую цей проект, але хочу сказати, що він не вирішує проблему, як щойно сказав колега В'ятрович, вже з існуючими назвами, тому що немає обов'язку перейменовувати існуючі географічні назви в населених

пунктах, він стосується присвоєння назв у майбутньому і тому не можна назвати такою деколонізацією в повній мірі. Крім того, він не визначає критерії, за якими може бути встановлено, що ті чи інші назви звеличують, увіковічують, пропагують або символізують державу-окупанта або її визначні пам'ятні історичні та культурні місця. Тому очевидно, якщо в такому вигляді його приймати, то може бути проблема практичного застосування цього законопроекту, але звичайно в першому читанні я його підтримую.

Дякую.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я би пропонував за основу і в цілому. Абсолютно згоден з тими зауваженнями, які висловив Микола, і, власне, ми вже працюємо над тим, щоб в наступному законопроекті чіткіше пропрацювати те, про що говорить Микола, і справді його спрямувати в бік якраз існуючих топонімів. Тобто згоден з тим, що він виглядає до певної міри зараз несамодостатнім, можливо, дещо поспішно, але вважаю важливим сигналом, щоб ми зараз його ухвалили за основу і в цілому з тим, щоб потім виходити вже на дещо ширший і глибший закон.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, ми не головний комітет. Я думаю, що в рамках розгляду в головному комітеті визначаться. Я схилиюсь до пропозиції Володимира В'ятровича, пропоную підтримати за основу і в цілому.

З вашого дозволу, таку пропозицію ставлю на голосування. Колеги, хто за те, щоб підтримати законопроект № 7253 за основу і в цілому?

Потураєв – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

КАБАНОВ О.Є. Кабанов – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, хто проти? Хто утримався? Рішення прийнято одногolosно.

Колеги, переходимо до проекту Постанови про Заяву Верховної Ради України про цінність свободи слова, гарантії діяльності журналістів і засобів масової інформації під час дії воєнного стану. Реєстраційний № 7266. І слово надаю автору постанови Миколі Леонідовичу Княжицькому.

Миколо Леонідовичу, будь ласка, вам слово.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

Шановні колеги, ви, можливо, пам'ятаєте, я дуже уважно слухав виступ Президента Байдена в Польщі, він якраз говорив про те, що це не лише боротьба Росії проти України, це боротьба тоталітарного режиму проти демократії, для якої дуже важливими є свобода слова і верховенство права.

І власне, ми бачимо, як діє агресор. Тобто перше, що він робить, він бомбить телевізійні вежі, він стріляє в журналістів і прямо про це говорить. І журналісти є ціллю і мішенню. І це продовжується у нас фактично з 2014

року. Дуже багато журналістів постраждали від окупаційного режиму і на територіях, які були раніше окуповані, і це продовжується зараз. Тому, з моєї точки зору, з ціннісної точки зору надзвичайно важливо прийняти позицію нашої Верховної Ради, яка б стала на захист свободи слова. Це загальна постанова, ви її читали. Очевидно, є в нас питання, які ми піднімаємо, і Софія їх озвучувала в "Різному" щодо відключення каналів. В цій постанові немає жодних конкретних згадок, це рамкова постанова про підтримку свободи слова як принципу. Тому дуже просив би вас підтримати цю заяву.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, дивіться, у мене там тільки одне було питання. Я читав текст, і знову-таки, я зараз не можу відкрити останню ітерацію, там у самому кінці мене різонуло, чесно тобі скажу, що була там паралель з російською політикою інформаційною, паралель між українською інформаційною політикою і російською. Чи залишилося воно в останній версії, Миколо Леонідовичу? Там у самому кінці воно було.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дивіться, в самому кінці, я вам читаю два останні абзаци: "Верховна Рада наголошує, що одним з ключових завдань Української держави повинно стати забезпечення встановлених Конституцією України гарантій свободи слова, вільного отримання, збирання і поширення інформації з урахуванням встановлених законами України обмежень, пов'язаних з воєнним станом. Українська держава не має прав копіювати тоталітарні практики держави-агресора". Цей пункт є. "Будь-які незаконні спроби втручання в роботу журналістів засобів масової інформації, будь-які злочини проти журналістів або випадки технічного вимкнення проукраїнських каналів з ефіру повинні отримувати рішучу реакцію правоохоронних органів з притягненням винних до справедливої відповідальності. В умовах воєнного стану держава підтримуватиме чесних

журналістів, незалежні засоби масової інформації, що є ознакою будь-якого демократичного суспільства, яким безумовно є суспільство України. Верховна Рада України закликає всі органи державної влади, зокрема правоохоронні органи, а також органи місцевого самоврядування, забезпечити захист прав журналістів та засобів масової інформації під час воєнного стану невідкладно реагувати на відповідні звернення про порушення їх прав та гарантувати свободу слова як одну з найважливіших ознак демократичного суспільства".

Справа в тому, що в нас зараз чітко регулюється законодавством обмеження для засобів масової інформації, які є цілком прийнятними і справедливими в умовах воєнного стану. Але дуже часто чиновники і загальнонаціонального, і місцевого рівня, прикриваючись військовим станом, всупереч чинному законодавству, намагаються обмежити діяльність засобів масової інформації. Це є під серйозною увагою наших міжнародних партнерів і українського суспільства. Тому, з моєї точки зору, дуже важливо цю постанову прийняти. І так, ми маємо всім сказати, що ми ж воюємо не лише за територію, ми воюємо за принципи. І принцип свободи слова для мене особисто і для більшості українського суспільства, мені здається, є принциповим.

ПОТУРАЄВ М.Р. Не можу не погодитись з Миколою Леонідовичем Княжицьким, тим більше, що під час мого відрядження мені ставили теж достатньо неприємні запитання іноді. На щастя, було що на них відповісти. Не хотілося би, щоб такі запитання ставили знову українським політикам наші європейські колеги і щоб не склалася така ситуація, що не буде, що відповісти на такі неприємні запитання.

Колеги, оце єдине, що я з автором хотів обговорити за вашої присутності. Я думаю, що всім зрозуміло, про що йдеться. Все, що там

написано до цих кінцевих абзаців, там взагалі у мене жодних запитань не виникало, я повністю підтримую.

Колеги, хто за те, щоб підтримати Постанову № 7266 за основу і в цілому? Колеги, хто за?

Потураєв – за.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

КАБАНОВ О.Є. Кабанов – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальтов – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Побачив, Дмитро. Дякую.

Колеги, є такі, що проти? Побачив, Олександр Рафкатович, побачив. Дякую. Зараховано.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька утрималась.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре. І утрималась Єлізавета Богущька. Добре, колеги, рішення прийнято майже одноголосно.

Колеги, переходимо до "Різного". У нас в "Різному" одне питання, яке заявила Софія Романівна. Питання слухне для обговорення. Ну, я там додаю вже. Це не настільки в "Різному", скільки під технічне там запитання одне у мене було. Значить, колеги, всім відома ситуація, яка склалася з марафоном, який я вважаю абсолютно правильним. Але я вважаю, що марафон не має, дійсно, обмежувати діяльність українських засобів масової інформації.

Ну, це ввідна, так, щоб була зрозуміла моя позиція. І вважаю, що в рамках марафону, і ми маємо достатньо технічних можливостей, можуть реалізовуватися в рамках єдиної інформаційної політики держави на сьогодні, яка, безперечно, потрібна під час війни. Це може бути реалізовано силами всіх абсолютно українських каналів з українською позицією. Тут мені здається, що мало що можна заперечити проти такої не дуже хитрої ідеї.

І дійсно, я вважаю, що ми маємо провести комітетом, обговорити ситуацію як медіатори, бо політики є медіаторами, зокрема, це одна з наших функцій, і подивитися, чи можливо все ж таки таким чином вирішити, щоб і єдина інформаційна політика державна зберігалася, і щоб були враховані я б тут навіть не сказав би інтереси, бо інтереси я ж знаю, я розмовляв і з журналістами, які перебувають в тому числі зараз закордоном, висвітлюють різні там аспекти діяльності України і так далі, так що тут навіть не про інтереси йдеться. Йдеться, на мій погляд, про те, що всі хочуть вносити свій вклад і мають отримати можливість вносити свій вклад в формування такої потужної, дійсно, єдиної спільної інформаційної політики. Це була така ввідна ремарка.

Будь ласка, Софіє Романівно, вам слово.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Якщо дозволите. Пані Софіє, вибачте. Пане голову, дивіться, оскільки я чув пропозицію Софії Романівни спочатку, до

речі, ця пропозиція жодним чином марафону не стосувалася, я повністю підтримую все, що ви сказали про марафон, але це питання ніяк марафону з того, що я почув від Софії Романівни, не стосувалося. А саме, оскільки я почув назви каналів, то я хочу сказати, що в мене реального конфлікту інтересів немає жодного, але існує потенційний, тому, з вашого дозволу, в обговоренні і голосуванні я участі брати не буду.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Миколо Леонідовичу, за вашу позицію.

Будь ласка, Софіє Романівно.

ФЕДИНА С.Р. Дякую, пане Микито. Дякую, пане Миколо.

Я хотіла би роз'яснити, чому ми виходимо з ініціативою саме ось такого звернення комітету. І я ще раз наголошу, я вам розіслала усім файл з тим, щоб витребувати від Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Державної служби спецзв'язку, Концерну РРТ, ЗЕОНБУДУ пояснення причин вимкнення з багатоканальної мережі 3-х телеканалів. Також викликати на наступне засідання їхніх представників, щоб вони пояснили, що відбулося. І також надіслати до Офісу Генерального прокурора і Служби безпеки України, Державного бюро розслідувань інформацію щодо відключення з цифрового телевізійного ефіру українських телеканалів для надання правової оцінки.

За цим стоїть кілька дуже важливих моментів. Справа в тому, що всі наші спроби з'ясувати причину відімкнення каналів, усі наші спроби знайти хоча би один документ, який пояснює, що сталося, не увінчалися успіхом. Немає жодної офіційної підстави на саме таке рішення. Одразу після відключення телеканалів від цифрового мовлення ми звернулися до Нацради, вони сказали, що вони в шоці, бо цього не робили. Звернулися до Ради нацбезпеки і оборони в контексті того їхнього рішення, що всі телеканали

мають бути включені в марафон і працювати і так далі, вони сказали, що це не їхня компетенція і вони до цього не мають жодного стосунку.

Ми приїхали з колегами до виконуючого обов'язки директора Концерну РРТ і з розмови стало зрозуміло, що він дав наказ виключити, не маючи на це жодних підстав. Коли ми просили хоча би номер рішення, хоча би причину, в чому є причина, можливо, якесь порушення чи ще щось, теж нічого не було надано. Немає жодного документа, який вказує на порушення діяльності каналами, немає жодного документа, який каже, що канали щось не те зробили і їх за те треба покарати.

Що більше, ми ж усі знаємо, і це вказано в Законі про телебачення та радіомовлення, що підставою для трансляції є ліцензія і сплата за ліцензію. І наразі це все відбувається. І телеканали сплачують свою плату, зокрема ЗЕОНБУДу за трансляцію, а трансляції як такої немає. В контексті того, що пан Микита сказав щодо марафону, як тільки було рішення Ради нацбезпеки і оборони, всі 3 телеканали письмово звернулися до Нацради з проханням виділити слот в марафоні і, на жаль, відповіді не надійшло.

Що більше, я хотіла би зауважити, що якщо "Еспreso" більше так само інформаційний канал, якщо "Прямий" це суто інформаційний канал, то "5 канал" після зміни ліцензії, він є розважальним. І якщо розглядати з точки зору включення чи не включення в марафон, "5 канал" взагалі ні при чому і він би не мав виникати у цьому списку.

Тому я думаю, колеги, з нашого боку це є критично важливо затребувати, бо ми маємо на це право, пояснень, що відбулося, які є підстави, тому що якщо це є самодіяльність виконуючого обов'язки концерну РРТ, він має за це понести відповідальність. Якщо немає жодного документа, тоді питання, а чому це взагалі було зроблено. Тому що я ще раз наголошу, в незалежності від того, що і як відбувається, але ці три телеканали ніколи не дали причини засумніватися у своїй державницькій українській позиції. Тим паче в контексті марафону хотілось би наголосити, що з моменту початку

московського вторгнення на цих телеканалах не було жодної критики в контексті, там, можливих політичних різних поглядів. Тобто телеканали дуже чітко дотримувалися позицій єдності.

І я була би вдячна колегам за підтримку, щоб ми це звернення, рішення комітету затвердили і вимагали звітності, що відбулося, а так само щоб органи, які стоять насторожі національних інтересів безпеки української держави розібралися, а що відбулося. Тому що я просто згадую попередні рази, коли намагалися відключити зокрема "Еспресо", це була влада Януковича. І якісь дуже дивні паралелі відбуваються. І мені би дуже хотілося, щоб знайшлася та людина, яка підставляє сьогодні і Президента України, і підставляє усю нашу державу в нашій боротьбі за демократію.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Софіє Романівно.

Володимире В'ятрович, будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Мене теж, знаєте, бентежить і навіть лякає те, що у нас, на жаль, відбуваються якісь такі речі, які обмежують свободу слова, демократію. Я прекрасно розумію, що таке "воєнний стан", я прекрасно розумію особливості воєнного стану, особливості функціонування демократії в умовах воєнного стану, але якихось підстав для того, щоб саме щодо цих каналів застосовувати якісь незрозумілі санкції, я, в принципі, не бачу. Можливо, якби мені їх показали, може, мене б в цьому переконали.

Друга частина того, що мене страшенно лякає: а нема взагалі жодної реакції тих людей, які це зробили. Тобто вони не пояснюють нічого, тобто я не можу зрозуміти, що сталося, хто це зробив і чому це зробив. І це, власне, дає підстави, назвіть це якоюсь конспірологічною теорією, але вона, на жаль, залишатиметься для мене актуальною до тих пір, поки я не почую пояснень. Так от, моя теорія полягає в тому, що це справді мова може йти про якусь дуже недолугу інформаційно-політичну диверсію.

Друзі, давайте зробимо все, від нас залежне для того, щоб завадити продовженню цієї диверсії. Ми всі зацікавлені в тому, щоб ми зберегли демократію, ми зберегли свободу слова, ми всі зацікавлені в тому, щоб через ці канали, які працюють в Україні, ми мобілізували українців на боротьбу за демократію і за свою свободу. Я переконаний, що канали, про які ми говоримо, робили це достойно з початку цієї війни і будуть робити це далі.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну, нема що додати до того, що сказав Володимир В'ятрович. Я просто хочу зараз розібратися, для того щоб прийняти рішення таке, яке дійсно спрацює. Значить, мені бачиться двотактна комбінація, якщо так можна сказати. По-перше, Софіє Романівно, ви вже так ретельно розібралися в цьому, дякую вам за це. Я готовий підписати запити, щоб ми викликали людей. Ви в принципі їх перерахували: Держспецзв'язок, концерн, Національна рада з питань телебачення і радіомовлення, і я думаю, що РНБО, і я думаю, що Міністерство культури та інформаційної політики теж, мені так здається, бо інформаційна політика це якраз там. Викликати їх на комітет, заслухати на комітеті під стенограму, все як годиться, і вже на підставі того, що ми почуємо, тоді написати звернення, як ви пропонували, в Офіс Генерального прокурора, Державне бюро розслідувань, тут я просто зараз не готовий сказати, куди правильно писати, але ми там визначимось. Тому я пропоную таким чином зараз зробити: підтримати звернення, тут як, звернення чи не звернення.

ФЕДИНА С.Р. Запрошення на комітет.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, так. По-перше, підтримати необхідність розгляду цього питання на найближчому засіданні комітету, отак я думаю, підтримати необхідність розгляду цього питання на найближчому засіданні комітету з запрошенням або з викликом на засідання комітету представників,

я перерахував, я нікого не загубив, я тільки додав Міністерство культури та інформаційної політики. Так?

ФЕДИНА С.Р. Нацрада, Держспецзв'язок, концерн РРТ, товариство "Зеонбуд" і Міністерство інформаційної політики.

ПОТУРАЄВ М.Р. "Зеонбуд", РНБО і Міністерство інформаційної політики, представників цих всіх організацій.

ФЕДИНА С.Р. І, можливо, варто додати представників каналів, щоб була рівноцінна дискусія, по одному представнику від каналів.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тоді треба всіх запрошувати, бо є ті, які...

ФЕДИНА С.Р. Зараз просто є ці 3 конкретні канали, які відключили, і зрештою я думаю, що це у вашому інтересі, щоб була пряма дискусія і щоб не було, знаєте, через "п'яті руки". Сіли, проговорили за столом і, можливо, всі рішення знайдуться.

ПОТУРАЄВ М.Р. Мені все ж таки здається, що якщо запрошувати ці 3 канали, то треба запрошувати і ті, які в ефірі залишилися.

В'ЯТРОВИЧ В.М. А сенс, якщо ми розглядаємо проблему саме відключення?

ФЕДИНА С.Р. Саме їхнього відключення, так.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ми розглядаємо дуже конкретну проблему. Тобто є постраждалі від цієї проблеми і є ті люди, які, ми вважаємо, причетні до того, що є ці постраждалі. Послухаємо дві сторони і все.

ФЕДИНА С.Р. Це якраз виходить дві сторони, тому що ніхто не має запитань до тих, які є в марафоні.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я просто боюсь, якщо ми запросимо всіх, то це і з практичної точки зору буде дуже багато часу, і в інформаційному, ми забалакаємо це все. Є проблема трьох каналів, є, на нашу думку, хтось з тих, кого ми запрошуємо, імовірно, хто може дати нам відповідь в чому полягає проблема цих трьох каналів. Можливо, вони нас переконують, що насправді ці канали треба нафіг, вибачте, виключати і ми скажемо, що так, добре, ми підтримуємо і на цьому поставимо крапку. Інші канали, то я не бачу причин просто.

ФЕДИНА С.Р. Пане Микито, я ще так думаю, якщо дозволите, просто, знаєте, чому треба цих трьох представників тих трьох каналів, тому що оці органи можуть щось сказати, знаєте, всяке буває, а ми маємо мати на противагу представників каналів, щоб вони підтвердили "так" - "так", або вони мають інші відповіді, щоб ми сіли за столом чи тут, в Zoom, але розглянули - раз, два, три, чотири, п'ять - і, можливо, вирішиться проблема.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так. Не можу з цим не погодитися. Не можу. Дивіться, я ж взагалі насправді не мав там часу розібратися, як там влаштовано і взагалі що відбувалося, коли запускався марафон.

ФЕДИНА С.Р. Дивіться, пане Микито, тут не до марафону питання. Тут не до марафону. До марафону ніхто питань не має.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Мова не йде про марафон. Мова йде про відключення фізичне.

ФЕДИНА С.Р. Тут ідеться про те, що їх просто вимкнули. Вони хочуть мати хоча б якесь пояснення. І можливо, якраз на нашій дискусії на комітеті ми знайдемо це пояснення. Це стосується цих трьох тільки.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Софіє, я мав на увазі, там не буде суперечки щодо слотів? Там же якось слоти...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ні-ні. Не про те мова.

ФЕДИНА С.Р. Ні, тут питань немає жодних.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Не про те мова. Йдеться про відключення, технічне відключення.

ФЕДИНА С.Р. Хто сказав, хто наказав (і на підставі чого) вимкнути рубильник? Все.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Якщо треба буде про марафон, це інша дискусія. Давайте не змішувати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я не бачу проблеми в тому, щоб запросити представників цих каналів. Жодної.

Колеги, тоді давайте таким чином вирішимо. Давайте проголосуємо, щоб надати мені право підписати звернення до відповідних, згідно

стенограми, і на найближчому засіданні комітету це питання розглянути. Добре? Хто за те, щоб надати мені таке право? Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Федина - за.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Нерозбірливо)*

ПОТУРАЄВ М.Р. Два комітети. Тим не менше, конфлікту інтересів тут немає. Мені підписувати - це одне.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич - за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Дякую. Дякую.
Колеги, хто проти? Хто утримався?

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька утрималась.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

ФЕДИНА С.Р. Дякую всім колегам, хто підтримав.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, колеги.

Колеги, в мене є питання. Я просто трохи заплутався, вибачте. Значить, у нас же не було, минулого разу точно не було, а чи може хтось готує про виключення, нам треба просто щось зробити, щоб була офіційна позиція або комітету, а краще Верховної Ради, щоб вигнати Росію з ЮНЕСКО. Ну щонайменше призупинити членство.

В'ЯТРОВИЧ В.М. То звернення, напевно, мало би бути від Ради.

ПОТУРАЄВ М.Р. Окреме, так?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Мало би бути звернення парламенту, так. Я думаю, що в принципі правильний підхід був би - бити по конкретних організаціях. ЮНЕСКО дуже конкретна організація, яка займається питаннями культури, це наша компетенція. Тобто нам би треба було, напевно, від комітету щось таке підготувати, проект постанови, і винести на найближче засідання Ради і вже парламентом проголосувати і бити від імені парламенту.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так-так. Все. Я тоді попрошу, щоб нам таке зробили.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Як постійний представник України при ЮНЕСКО ще 16 березня офіційно звернувся з вимогою виключити Росію з ЮНЕСКО та інших міжнародних організацій.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Це добре, але парламент - це сильніше все одно.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Звичайно, просто я кажу, де це вперше...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Згадати просто про це, так.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре. Тоді якщо встигнемо, то на найближче...

БАБЕНКО В.О. Якщо можна, Микито Руслановичу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Віталій Бабенко, будь ласка.

БАБЕНКО В.О. Є зареєстрований проект постанови про звернення Верховної Ради до ООН, ЮНЕСКО, Ради Європи, Європейської Комісії щодо виключення Російської Федерації із цих організацій, 7263, це в п'ятницю, 8 квітня, постанова ця зареєстрована.

ПОТУРАЄВ М.Р. А ми її ще не розглядали?

БАБЕНКО В.О. Ми її не розглядали, тому що вона на нас не розписана. Це розписано, зараз, секунду, розписано на Комітет з питань зовнішньої політики і міжпарламентського співробітництва. Це перший комітет. Інші комітети - це освіти і науки, європейської інтеграції, бюджетний і антикорупційної політики.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ага.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Мені здається, що не варто відмовлятися від ідеї чітко бити цільово по конкретних організаціях. ЮНЕСКО - це важлива організація, це цілком наша компетенція. В принципі, ми говоримо про дуже серйозні культурні основи цієї агресії з боку Росії, тому ЮНЕСКО - можна бити окремо, прицільно. І це буде дуже відповідально з нашого боку.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну я скажу, я хочу підтримати Володимира, бо насправді я знаю, що певні є юридичні тонкощі і хитрощі. І дійсно, значно краще буде, якщо Верховна Рада би по кожній міжнародній організації окремо дійсно приймала такі речі.

Добре, тоді на найближче засідання комітету спробуємо підготувати таке...

Дякую, колеги, за поради, дякую за плідну роботу. Всім бажаю здоров'я, бажаю, щоб усі були в безпеці настільки, наскільки це можливо зараз. Сподіваюсь, скоро всіх побачити вже особисто і привітати.

Ну до наступної зустрічі. Дякую, колеги. На все добре.

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. До побачення.

ПОТУРАЄВ М.Р. До побачення.